

Svar på interpellation till Fredrik Saweståhl angående tiggeriförbud

Niclas Åberg (SD) har i en interpellation till mig ställt frågor om tiggeriförbud kopplat till kommunens ordningsföreskrifter som jag här ger svar på.

Det är riktigt som interpellanten skriver att det i de lokala ordningsföreskrifterna finns en sådan bestämmelse, och att tiggeri skulle kunna vara en sådan slags penninginsamling som omfattas av tillståndskrav. Bestämmelsen om tillståndskrav kan emellertid bara tillämpas i de fall tiggeriet stör allmän ordning och säkerhet enligt de definitioner som finns i ordningslagen. Att inte vilja ha tiggare är således inte ett tillräckligt skäl. Viktigt att notera är också att ordningslagen ger ett utrymme för tillståndskrav, inget förbud. Det senare är föremål för en debatt som förs på riksnivå och vi får se vad det leder till.

Även om rättspraxis är sparsmakat torde enighet råda bland de flesta jurister att det inte håller juridiskt att förbjuda tiggeri med passivt penninginsamlande – att sitta still med en mugg – med stöd av ordningslagens nuvarande lydelse, och i vart fall inte om tiggeriförbudet är generellt i kommunen. Det anses inte som störande av allmän ordning och säkerhet enligt den definition som finns i ordningslagen. Denna uppfattning har även SKL:s jurister.

I praxis har man gjort skillnad på passivt penninginsamlande och aktivt penninginsamlande, det vill säga det är först om insamlande är aktivt som det möjligtvis – beroende på omständigheterna – kan strida mot ordningslagen. I en dom från Södertälje tingsrätt (2014-B 22) friade tingsrätten några romska kvinnor för brott mot ordningslagen då passiv insamling – att sitta stilla med en mugg – inte innebar störning av allmän ordning och säkerhet. Tingsrättens resonemang om passiv kontra aktiv penninginsamling är en analog tolkning av vad som står i förarbetena (prop. 1992/93:210) om penninginsamling i samband med gatumusik.

Även länsstyrelsen i Västmanlands län (beslut 2011-04-26, dnr: 213-1208-11) har kommit fram till att det inte går att ha ett generellt tiggeriförbud i de lokala ordningsstadgorna som kopplas till ordningslagen. Det är nämligen som så att enligt ordningslagen måste en kommun som antar lokala ordningsföreskrifter efter fullmäktigebeslutet låta länsstyrelsen granska föreskrifterna. Om föreskrifterna strider mot lag ska länsstyrelsen upphäva de lagstridiga bestämmelserna.

Sala kommun hade i sina ordningsföreskrifter antagit ett tiggeriförbud på offentliga platser i kommunen. Detta förbud upphävde länsstyrelsen med ett resonemang om att det inte var visat att föreskriften om förbud mot tiggeri behövdes i syfte att upprätthålla ordningen och säkerheten på offentlig plats inom kommunen. Länsstyrelsen menade också att det faktum att förbudet inte var geografisk begränsat utan omfattade alla offentliga platser gjorde att bestämmelsen medförde en alltför långtgående inskränkning i den enskildes frihet. Länsstyrelsen hänvisade också till gränsdragningsproblematik, alltså vilken form av tiggeri som ska förbjudas. Av ärendet framgick nämligen att Sala kommun inte hade för avsikt att kräva tillstånd vid penninginsamling i samband med framförande av gatumusik. Sammantaget menade länsstyrelsen att förbudet mot tiggeri i de av Sala kommunfullmäktige antagna ordningsföreskrifterna stred mot ordningslagen.

Fredrik Saweståhl (M)
Kommunstyrelsens ordförande